

PL 125

11101 RIIHIMÄKI

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo(at)lvm.fi

LAUSUNTO LVM:N EHDOTUKSESTA AJOKORTTILAIKSI

Suomeen on rakennettu 1980 ja 1990 lukujen vaihteessa ajoharjoitteluratojen verkko. Rakentaminen on perustunut silloiseen ajokorttilainsäädäntöön. Mallia liukasratoihin haettiin muista pohjoismaista. Nykyinen lainsäädäntö, joka on vuodelta 2011, on voimassa monin osin muutettuna, edellyttää ratojen käyttöä.

Nykyisen lain mukaan kuljettajaopetuksen tavoitteena on edistää oppilaiden kehittymistä vastuullisiksi kuljettajiksi antamalla heille perusvalmiudet kuljettaa ajoneuvoa liikenteessä turvallisesti. Tarkoituksena on, että he tuntevat vastuunsa kuljettajina myös muiden tienkäyttäjien turvallisuudesta ja ympäristövaatimusten huomioon ottamisesta ja soveltavat ajotapansa sen mukaisesti.

Edelleen kuljettajaopetukseen on sisällytettävä ainakin mm. seuraavat tiedot:

6) liikenteen vaaratilanteiden tunnistamisesta ja välttämisestä ja vaikeissa olosuhteissa ajamisesta.

Voimassa olevan lain mukaa opetuksessa on noudatettava Liikenteen turvallisuusviraston vahvistamaa opetussuunnitelmaa. B-luokan kuljettajaopetuksessa on perusvaiheen lisäksi harjoitteluvaihe ja syventävä vaihe. Harjoitteluvaiheeseen sisältyy itsenäistä opiskelua ja ajoharjoittelua sekä palautejakso autokoulussa. Syventävässä vaiheessa kehitetään perusvaiheen opetuksessa ja harjoitteluvaiheessa hankittuja tietoja ja taitoja sekä lisätään valmiuksia vaaratilanteiden tunnistamisessa ja välttämässä sekä vaikeissa olosuhteissa ajamisessa ja ympäristövaikutusten huomioon ottamisessa.

Liukasratojen rakentamisella on pyritty liikenneturvallisuuden parantamiseen. Liikenneturvallisuus on kehittynyt myönteisesti. Oma osansa tässä kehityksessä on nykyisin voimassaolevalla ajokorttilainsäädännöllä. Toki ajoneuvojen turvallisuuskehityksellä ja laaja-alaisella liikenneympäristön laadun paranemisella on vahva vaikutuksensa liikenneturvallisuuden myönteisessä kehityksessä.

Ajo-opetus ja siinä käytetyt opetusmenetelmät vaikuttavat ainoana keinoina suoraan ajamista opettelemaan kuljettajaan. Liukkauden kokemista, nopeuden vaikutusta jarrutusmatkaan, jarrutuntuman aistimista ja liukkauden vaikutusta ajoneuvon kaarrekäyttäytymiseen ei vielä kukaan ole syytä harjoitella muulla kuin siihen tarkoitettuun turvallisessa ympäristössä. Simulaattoriharjoitus sopii moneen asiaan ajo-opetuksessa,

mutta ei nykyisin käytössä olevien tasoisina ajotuntuman harjoitteluun. Ajotuntumasimulaattorin hinta on aivan muuta kuin nykyisten. Liukasrata harjoittelun määrää ajokorttia varten ei tule nykyisestä vähentää. Viimeaikaiset suistumisonnettomuuksista kiirineet tiedot eivät myöskään puolla tällaista kehitystä, vaikka ne kielivät muistakin ongelmista.

Ajoharjoitteluradat eivät nykyisin ole pelkästään ”liukasratoja”. Ne ovat vuosien saatossa kehittäneet toimintaansa. Niiden varustukseen kuuluu turvataloja, joilla pyritään demonstroimaan turvalaitteiden toimintaa, viestimään liikennevahinkojen seurauksista ja kertomaan hylättävistä rengastuksista/renkaista ja renkaiden pidosta. Yksittäistapauksissa radoilta löytyy muutakin, jolla pyritään liikenneturvallisuuden edistämiseen, voi olla esim. mopojen- ja moottoripyörien harjoittelualue tai norjalähtöinen Trafo. Sekä radat itsessään että lisäpalvelut ovat vaatineet investointeja, joiden rahoittaminen vaatii riittävän käyttöasteen. Käyttöastetta ei tule laskea liikenneturvallisuuden kustannuksella.

Nykyisen lain mukainen kuljettajaopetuksen tavoite ”edistää oppilaiden kehittymistä vastuullisiksi kuljettajiksi antamalla heille perusvalmiudet kuljettaa ajoneuvoa liikenteessä turvallisesti” lienee tarkoitus säilyttää. Tuskin siihen päästään nyt jo laskeneen ajo-opetuksen hinnan laskua korostamalla. Suomi on koulutusyhteiskunta. Täällä on lähdetty siitä, pedagogisesti pätevät ammattiopettajat saavat aikaan parempia oppimistuloksia kuin maallikot. Tutkintopainotteisuus ei tähän johda. Perustyö ajo-opetuksessa tehdään ennen tutkintoa, niin kuin kaikessa muussakin opiskelussa/opettelussa.

Riihimäen seudun ajoharjoitteluratasäätö sr

hall. pj.

SEPPO KESKIRUOKANEN
Seppo Keskiruokanen

hall. jäsen

PERTTI ISOKANGAS
Pertti Isokangas